

NHỮNG LỜI DẠY CUỐI CÙNG CỦA PHẬT

Dưới đây là tóm tắt những lời dặn dò cuối cùng của Đức Phật. Thật ra, Đức Phật đã đau yếu từ ba tháng trước và đã khởi sự dặn dò người đệ tử thân cận nhất là A-nan-đà. Phật bảo A-Nan-Đà tập hợp các đệ tử để nghe giảng và thông báo trước sự tịch diệt của mình. Lúc ấy đức Phật đã 80 tuổi. Trong những tháng cuối cùng, đức Phật gầy gò và mệt mỏi, nhưng vẫn đi thuyết giảng như thường, tuy không còn đi xa được nữa. A-Nan-Đà xin Phật hãy tĩnh dưỡng trong những ngày còn lại, nhưng Ngài khoát đi và dạy rằng :

« Thân ta tuy có kém mạnh khỏe, nhưng lòng từ bi của ta, trí sáng suốt của ta không kém sút. Ta còn tại thế ngày nào thì ngày ấy không phải là một ngày vô ích ». Trong một khu rừng cạnh thị trấn Câu-thi-na (Kusinaga, còn viết là Kuçinagara), ngày nay là một thị trấn nhỏ tên là Kasia, cách 50 cây số về phía đông tỉnh Gorakhpur, và cách 150 kilômét về phía bắc-đông-bắc

Varanasi (Bénarès), Phật nằm nghỉ giữa hai gốc cây sa-la. Ngài tự gấp áo cà sa làm bốn, rồi nằm nghiêng về phía tay phải, đầu hướng về phía bắc, mặt hướng về phía tây, hai chân duỗi thẳng, chân này gác lên chân kia. Sau đó Phật ngỏ những lời cuối cùng với các đệ tử để nhắc lại một lần nữa tầm quan trọng của Đạo Pháp. Phật nhắc nhở các đệ tử phải hiểu rằng vị thầy của họ không phải là một nhân vật nào cả, dù đó là Phật, vị thầy đích thực của họ chính là Đạo Pháp. Phật cất tiếng và nhấn nhủ các đệ tử đang ngồi chung quanh Ngài như thế này :

Người chép lại những lời này xin chấp tay mong rằng :

Chúng ta sẽ đọc lên và đọc lên cho từng chúng sinh một, ta đọc cho đến khi nào những lời dặn dò trên đây trở thành những lời dặn dò xuất phát từ chính tâm thức ta, để nhấn nhủ cho chính ta, nhấn nhủ những người chung quanh ta, kể cả những sinh linh nhỏ nhoi nhất của sự sống. Khi những

lời nhắn nhủ chân thật và tràn đầy Từ Bi
trên đây trở thành làn hơi thở của của
chính ta, thì biết đâu lúc ấy ta sẽ cùng một
với Phật ?

Bures-Sur-Yvette (Pháp quốc)